

CONCEPT

Vergadering

Openbare vergadering van de Raadscommissie voor Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit

Vergaderdatum

Donderdag 1 juli 2010 van 09.00 tot 12.05 uur in de Rooszaal van het stadhuis

Verslag vast te stellen

2 september 2010

op

Voorzitter: de heer Verburg

Portefeuillehouder: de heer Wiebes

Commissiegriffier: mevrouw Coppen

Verslaglegging: mevrouw Van Arnhem (Notuleerservice Nederland)

Aanwezige commissieleden: mevrouw Alberts (SP), mevrouw Bergervoet (PvdA), mevrouw Frijda (Red Amsterdam), de heer Hoek (GroenLinks), de heer Klatser (Red Amsterdam), de heer Manuel (D66), de heer Molenaar (GroenLinks), de heer Piek (VVD), de heer Sancisi (D66), de heer Schimmelpennink (PvdA) en de heer Van 't Wout (VVD).

Afwezige commissieleden: de heer Donker (Trots op Nederland), de heer Flos (VVD), de heer Limmen (CDA), de heer Uittenbogaard (Red Amsterdam), de heer Van Lammeren (PvdD), mevrouw Van der Velde (Trots op Nederland).

Overige aanwezigen: mevrouw Barendregt (projectleider gemeente Amsterdam), de heer Van Velzen (Schadebureau Noord/Zuidlijn).

Algemeen

1.

Opening

De **VOORZITTER** opent deze eerste vergadering van de commissie VVL. Hij roept de aanwezige commissieleden op naast oog voor de knikkers ook aandacht voor het politieke spel te houden.

2.

Mededelingen

De **VOORZITTER** deelt mee dat er een spreektijdenregeling van toepassing zal zijn.

De heer **KLATSER** zegt dat hij zich hierin niet kan vinden; hij denkt niet genoeg spreektijd te hebben omdat er wellicht ook nog besloten vergaderd gaat worden.

De **VOORZITTER** antwoordt dat dit de regel zal zijn. Veranderingen hierin kunnen bij het presidium aangekaart worden. Hij deelt mee dat de heren Uittenbogaard en Limmen zich hebben afgemeld. De heer Hoek heeft zich gemeld als kandidaat voor het plaatsvervangend voorzitterschap van deze commissie. Hij stelt de commissie voor de heer Hoek als zodanig aan te wijzen en feliciteert hem met de benoeming. Tot slot somt hij de stukken op die ter vergadering zijn uitgedeeld. Hij vraagt wethouder Wiebes in welke mate deze vertrouwelijk zijn.

Wethouder **WIEBES** antwoordt dat ook hij geen liefhebber is van besloten vergaderingen als dat niet nodig is. Hij stelt voor de stukken over de Noord/Zuidlijn in het openbaar te bespreken, met uitzondering van vragen over hoofdstuk 5 en bijlage 3. De uitgedeelde stukken mogen de commissieleden houden, mits zij deze onderdelen achterlaten.

De **VOORZITTER** zegt dat de vergadervolgorde aan de orde zal komen bij het vaststellen van de agenda.

Wethouder **WIEBES** deelt voorts mee dat gisteren het moment gemarkeerd is dat de eerste van vier tunnels van de Noord/Zuidlijn geboord is. Deze 720 m is zonder gedoe verlopen en hij meent dat dit vertrouwen wekt. De Ceintuurbaan is nu op het laagste niveau aangeland zodat de druk eraf kan. Bij het Rokin is weer begonnen met graven. Voor de Vijzelgracht loopt er momenteel een onderzoek of er onder druk gegraven moet gaan worden, maar dit zal maar voor een heel klein deel gelden. Over vier weken is bekend of dit vertraging gaat opleveren. Er zijn diverse audits gehouden over de Noord/Zuidlijn; zo heeft Rijkswaterstaat gekeken of de aanbevelingen van de commissie-Veerman geïmplementeerd zijn. De organisatie blijkt daar met vlag en wimpel voor geslaagd te zijn.

De contouren van de nieuwe Taxiwet zijn bekend en het wetsvoorstel gaat nu naar de Tweede en Eerste Kamer. Het zal Amsterdam meer mogelijkheden geven regels te stellen en die te handhaven. De organisatie is inmiddels bezig de implementatie uit te werken. Hij verwacht het voorstel voor 1 januari te kunnen presenteren.

In de taxiwereld is beroering over het CCV-verlengingsexamen. Gezien de nieuwe Taxiwet lijkt dit niet het juiste moment aan te dringen op het afleggen van dit examen, dat met name over stratenkennis gaat. Hij heeft besloten de vergunningen automatisch te verlengen, tot 1 februari 2011, en dan in het nieuwe regime te stappen.

Sinds 1 juli 2010 wordt er bij het Centraal Station gehandhaafd als het om taxitarieven gaat. Er werd misbruik gemaakt van de verschillende tarieven voor reguliere taxi's en bustaxi's.

In de Telegraaf heeft een artikel gestaan over de Amsterdamse parkeermeters. Ook zou de dienst telefonisch onbereikbaar zijn. Het verhaal is aangedikt, maar hij is het ermee eens dat verschillende zaken te wensen overlaten. Hij is daar nu naar aan het kijken.

De heer **KLATSER** vraagt of de audit van Rijkswaterstaat openbaar is.

Wethouder **WIEBES** zegt dat dit geen probleem is en zegt toe dat ze ter inzage zullen komen.

De heer **VAN 'T WOUT** vraagt de commissie te informeren als het probleem met het bellen naar de telefoonnummers bij de parkeerautomaten opgelost is.

Wethouder **WIEBES** zegt dit toe.

Mevrouw **BERGERVOET** vraagt wat bij de Vijzelgracht voor vertraging zal zorgen.

Wethouder **WIEBES** zegt dat het nog de vraag is of er vertraging zal optreden. Hij kan de vraag in dit stadium niet beantwoorden.

3. Vaststellen agenda

De **VOORZITTER** stelt voor de punten 9 en 11 en 12 en 13 gevoegd te behandelen. Er staat een besloten vergadering gepland waarvoor in de pauze een stuk zal worden uitgedeeld. Een deel van de stukken kan in openbaarheid besproken worden. Hij stelt voor dan te bezien of er in beslotenheid vergaderd moet worden.

Mevrouw **ALBERTS** vindt dit een goed voorstel, maar had liever gezien dat het stuk gisteren toegestuurd was. Nu is de leestijd wel erg kort.

De **VOORZITTER** antwoordt dat het stuk pas sinds vanmorgen beschikbaar was.

De rest van de stukken heeft ter inzage gelegen. Hij stelt voor de pauze wat op te rekken. Die zal gehouden worden na de behandeling van de punten 12 en 13. Hij loopt de agenda langs voor de hamerstukken. Omdat er op diverse agendapunten insprekers aanwezig zijn, wordt besloten dat er geen hamerstukken op de agenda staan.

4.
Inspreekhalftuur publiek

De **VOORZITTER** stelt voor dat de heer De With zijn bijdrage levert bij het betreffende agendapunt. De heer De With stemt hiermee in. Dan geeft hij het woord aan mevrouw Boerlage die komt inspreken namens de Stichting Stedelijke Initiatieven inzake Luchtkwaliteit.

Mevrouw **BOERLAGE** zegt dat haar stichting weliswaar klein is maar al lang bestaat. Zij is blij dat het onderwerp luchtkwaliteit aan de onderwerpen van deze commissie is toegevoegd. In 2009 is de luchtkwaliteit in Amsterdam verslechterd. Zij wijst erop dat er jaarlijks tweeduizend mensen eerder sterven vanwege de luchtkwaliteit; dan gaat het om fijnstof en stikstofdioxide. Het lijkt een oplossing om langs de randen van de stad Park & Ride-terreinen aan te leggen, maar dit is toch het paard achter de wagen spannen. Ook daar wonen mensen die daardoor extra fijnstof binnenkrijgen. De oplossing is minder auto's te laten rijden en dan het liefst elektrische auto's. Het Astmafonds heeft hiervoor in een raadsadres ook aandacht gevraagd. Een andere oplossing is het snel invoeren van gratis openbaar vervoer. Zij benadrukt dat alles gedaan moet worden om het autogebruik uit te bannen.

De heer **SANCISI** zegt begrepen te hebben dat er verschillen zijn tussen de gemeten luchtkwaliteit en de berekende luchtkwaliteit. Hij is op zoek naar een bewijs voor deze stelling.

De heer **SCHIMMELPENNINK** vraagt waarom parkeren aan de randen van de stad ongewenst is; hij meent dat dit leidt tot minder autoverkeer.

Mevrouw **BOERLAGE** antwoordt dat het meten/berekenen een ingewikkelde kwestie is. Bij berekenen werd het effect van roetfilters niet meegenomen: roetfilters blijken te zorgen voor een slechtere verbranding. Bij meting bleek vervolgens dat het met het fijnstof veel erger gesteld was dan aan de hand van berekeningen. In het agendapunt over parkeren zit een meetsysteem voor fijnstof. Van de gebruikers van de Park & Ride-terreinen is gebleken dat 25% vroeger met trein of bus naar de stad kwam. Daardoor zijn de gereden kilometers en daarmee het percentage fijnstof ongewild toegenomen.

De **VOORZITTER** dankt mevrouw Boerlage voor haar inbreng.

5.
Actualiteiten

Er zijn geen actualiteiten.

6.
Conceptverslag vergadering raadscommissie VV van 15 februari 2010

De **VOORZITTER** zegt dat er geen opmerkingen over het verslag zijn binnengekomen. Het verslag wordt conform vastgesteld.

7.
Openstaande toezeggingen

Wethouder **WIEBES** zegt bij zijn aantreden een bestaande lijst te hebben aangetroffen en deze vernieuwd te hebben. De toezegging over een vergelijking van

beveiligingssystemen in het metronet is nog niet nagekomen. Het geheel geautomatiseerd rijden zal deze periode zeker niet gaan gebeuren en hij vraagt zich af of deze toezegging toch moet blijven staan.

Mevrouw **BERGERVOET** merkt op dat er dan toch een voorstel moet komen over gedeeltelijk automatisch rijden. Het geld daarvoor zou komen van de investingswinst bij de concessies openbaar vervoer.

Wethouder **WIEBES** zegt dat de afweging nu wordt gemaakt. Elke wijziging in het systeem zal geld kosten. Er zal een stuk over komen. Over het afschaffen van de wielklem verwacht hij in het vierde kwartaal 2010 met een stuk te komen. Als het om de autovrije dag gaat, vraagt hij de commissie of het nog nuttig is met een notitie te komen.

De heer **SANCISI** zegt graag te willen weten wat een dergelijke dag kan opleveren. Wat hem betreft mag de informatie met voor- en nadelen op een A4'tje aangeleverd worden: er hoeft geen groots onderzoek naar gedaan te worden.

Wethouder **WIEBES** constateert dat er behoefte is aan feiten; hij gaat ervan uit dat die beschikbaar zijn. Ze zullen op een rijtje gezet worden. Het ontkabinetten van stukken inzake de Noord/Zuidlijn is gebeurd voor het grootste deel. De verkeersregelinstanties zullen in de eerste vergadering na het zomerreces aan de orde komen, evenals het actieplan OV.

8. Openstaande schriftelijke vragen

De **VOORZITTER** zegt dat deze aan de orde komen als de termijn (bijna) overschreden is. Dat is niet aan de orde.

10. Rondvraag

Mevrouw **BERGERVOET** zegt drie vragen te hebben over verkeersveiligheid. De cijfers van minister Eurlings waren in april bekend en zij heeft de Amsterdamse cijfers pas gisteren gekregen. Dit vindt zij vrij laat. Op de President Kennedylaan is een zwaar ongeluk geweest, maar de plek staat niet op de blackspotslijst terwijl bewoners klagen over het gevaar daar. Tot slot vraagt zij aandacht voor voortzetting van de dodehoekcampagne, vooral nu er na de zomer weer veel studenten in Amsterdam komen wonen die het gevaar van vrachtwagens onvoldoende kennen.

Wethouder **WIEBES** zegt dat de cijfers van het ministerie voor Amsterdam geaggregeerd moeten worden en dat kost even tijd. Geprobeerd zal worden dit voortaan zo snel mogelijk te doen. Wat een black spot betreft: dit is afhankelijk van cijfers. Amsterdam doet het beter op het gebied van (dodelijke) verkeersongevallen dan landelijk en daarmee worden de black spots minder dominant. Nieuw beleid zal daarom gericht zijn op doelgroepen en gedrag, waarmee ook de eigen verantwoordelijkheid in het verkeer vorm krijgt. Hij zal naar het ongeval op de President Kennedylaan laten kijken. De dodehoekcampagne is een voortdurende campagne. Er is een groep die dit in het bijzonder moet weten: vrouwen uit de provincie Noord-Brabant en dit is gebaseerd op feiten. Er dient gekeken te worden naar doelgroepen en de tijd van het jaar.

Tkn-lijst

De **VOORZITTER** vraagt welke punten de volgende vergadering geagendeerd moeten worden.

De heer **KLATSER** vraagt punt 16 te agenderen omdat dit van belang is voor het vervoer naar Schiphol.

De heer **SANCISI** verzoekt punt 12 te agenderen omdat autodelen een interessant instrument is en meer aandacht verdient.

9.

ACAM-rapporten inzake de controle van de Jaarrekening 2009 van diensten en bedrijven

en

11.

Jaarrekening 2009 gemeente Amsterdam nr. BD2010-003526

De **VOORZITTER** nodigt de commissie uit met een reactie te komen.

De heer **HOEK** zegt zowel positieve als negatieve zaken tegengekomen te zijn. Het is hem opgevallen dat de kwaliteit van de fietsstad als indicator niet gestegen is. De resultaten van het afgelopen jaar zijn niet optimistisch maar realistisch. Dan verdient het de voorkeur de risico's te benoemen en ernaar te handelen. Hij vindt de tekst neutraal in dezen en deze wijkt af van de lijn die eerder is ingezet. Hij begrijpt het wel vanuit financieel oogpunt maar is van mening dat dit anders zou moeten.

De heer **VAN 'T WOUT** interrumpeert met de vraag wat de heer Hoek dan zou willen.

De heer **HOEK** vindt het erg gemakkelijk gaan, het besluit om hier niet voor te reserveren. Hij vindt dat de commissie dit helder tegen elkaar moet zeggen om effect te bereiken. Hij zegt de redenering van het college overigens te begrijpen. Zijn tweede opmerking gaat over de reservering voor risico's. Deze 390 miljoen euro zou ook niet gereserveerd kunnen worden en dan moeten ze worden afgeschreven op het moment dat ze zich voordoen. Dit kan voor nu extra middelen opleveren. Hij vraagt waarop de keuze gebaseerd is om dit bedrag wel te reserveren.

De heer **KLATSER** merkt op dat Veerman juist geadviseerd heeft te reserveren voor risico's. Hij vindt dat de heer Hoek struisvogelpolitiek bedrijft.

De heer **HOEK** zegt dat het een vraag is aan de wethouder. Het zijn financieel barre tijden en naast de Noord/Zuidlijn zijn er tal van andere problemen waarmee geworsteld wordt.

De heer **VAN 'T WOUT** zegt dat de jaarrekening vooral over de Noord/Zuidlijn gaat. Hij vindt het vereveningsfonds een interessant punt. Alles lijkt hem goed doorgerekend en er kan als het ware met een schone lei begonnen worden. Hij vindt het lastig om een oordeel te geven over de 110 miljoen euro voor kleine kansen/grote gevolgen-risico's. Hij kan alleen beoordelen of de motivering van het college overtuigend is. De jaarrekening is te gebruiken om naar de doelstellingen te kijken. Het is hem opgevallen dat alles wat er over luchtkwaliteit geschreven is, over beleidsmaatregelen gaat en niet over de luchtkwaliteit zelf. Hij verzoekt dit in de volgende jaarrekening te verbeteren zodat de raad inzicht verschaft wordt.

De heer **KLATSER** wil weten of de risicoparagraaf onder de ACAM-beoordeling valt. De ACAM heeft gekeken naar de toprisico's, maar spreker wil weten welke buiten beschouwing zijn gelaten. Hij wil weten of er een second opinion is gevraagd en of dit alsnog zou kunnen. Naar aanleiding van audits zijn er op het gebied van risico's wijzigingen in de jaarrekening opgetreden. Hij wil weten welke audits nog moeten worden uitgevoerd omdat de directie van DVV heeft aangegeven dat de risicovoorzieningen nog niet voldoende zijn. Concern Financiën zou richtlijnen uitwerken en spreker wil weten wanneer die vastgesteld kunnen worden. Tot slot vraagt hij of er te weinig voorzieningen zijn getroffen.

Mevrouw **BERGERVOET** vindt de ACAM-rapportage er goed uitzien. De adviezen die zijn gegeven zijn overgenomen. Op pagina 140 heeft zij gezien dat de uitvoeringsmaatregelen voor tunnelveiligheid vertraagd zijn en ze wil weten waarom. Op pagina 146 staan fietsaantallen en zij wil weten wat de ontwikkelingen zijn. Op pagina 152/153 staat de stroomlijnvariant van de A6 en de A9. Zij ziet een reductie van het geluidsniveau, maar wil weten hoe het met de luchtkwaliteit zit. Zij heeft geen enkele doelstelling of indicator gezien voor luchtkwaliteit. Bij Schinkel is een geluidsscherm geplaatst dat gezamenlijk betaald zou zijn. Zij wil weten hoeveel de centrale stad heeft bijgedragen en vraagt wanneer de raad daartoe moet besluiten. Op pagina 157 komt zij onderzoeken tegen, maar zij mist onderzoek naar de verplaatsing van een touringcarhalteplaats en vraagt of dit onderzoek gedaan is. Op pagina 163 leest zij dat de bruggen in goede staat zouden zijn. Dit verbaast haar, gezien het probleem met Hogesluis.

De heer **SANCISI** maakt melding van een bijeenkomst op 24 juni waarbij een presentatie werd gegeven van een second opinion over de kwartaalrapportage van de Noord/Zuidlijn. Hij heeft daaruit begrepen dat die 110 miljoen euro in dit stadium kan vervallen, of (deels) gereserveerd kan worden. Er is wel een bedrag gereserveerd voor onbekende risico's, andere risico's worden niet gedekt. Hij vraagt waarom het college er nu voor kiest het volle bedrag van 110 miljoen euro niet te reserveren en afziet van een tussenweg.

Wethouder **WIEBES** antwoordt dat het college het bedrag voor kleine kansen/grote gevolgen-risico's onvoldoende onderbouwd vond. Om die reden is er geen dekkingsvoorstel. De wetmatigheid van een zekere kans met klein effect geldt niet voor deze risico's. Als ze zich niet voordoen, is het geld niet nodig. Als ze zich wel voordoen, is er altijd geld te weinig en geldt de statistiek niet. Daarom heeft het college ervoor gekozen die 110 miljoen niet te reserveren. Hij noemt het sparen voor iets wat je niet wilt hebben en waarvan je niet weet wat het kost. De vragen over indicatoren voor luchtkwaliteit zijn hem uit het hart gegrepen. Hij is het eens met dit belang. Wel vindt hij het belangrijk het maximale effect uit geïnvesteerde euro's te halen. Er is aanlooptijd nodig voor er effecten zijn. Momenteel wordt hieraan gerekend. De komende begroting zal hierover duidelijker zijn. De vraag over de A6 en de A9 kan hij niet beantwoorden. Maar hij weet dat ook daar de luchtkwaliteit speelt. Als het om indicatoren gaat, dienen output en outcome gerelateerd te zijn. Wat de Hogesluis betreft verwijst hij naar agendapunt 15. De audits Noord/Zuidlijn naderen hun voltooiing. Drie deskundigen zijn nu bezig te checken of de aanbevelingen van Veerman inzake de organisatie, verantwoordelijkheden en projectbeheersing overgenomen zijn. Binnenkort is de uitkomst met aanbevelingen te verwachten. De ACAM heeft ook naar de risico's gekeken voor zover dit binnen hun verantwoordelijkheid ligt. De vragen over de tunnelveiligheid en de geluidsschermen zal hij schriftelijk afdoen.

Tweede termijn

De heer **HOEK** zegt geen antwoord te hebben gehoord over de gereserveerde 390 miljoen euro.

Wethouder **WIEBES** antwoordt dat bepaalde risico's moeilijk te dekken zijn en dan geldt de wet van de grote getallen. Dit valt onder die 390 miljoen euro. Het zou onverstandig zijn dit niet te reserveren omdat er serieus rekening mee gehouden wordt.

De **VOORZITTER** concludeert dat het onderwerp afdoende behandeld is; het stuk kan nu naar de raad.

14.

Utrechtsestraat: vertraging nr. BD2010-003810

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de inspreker, de heer Van Bruggen, van

Amsterdam City.

De heer **VAN BRUGGEN** zegt dat Amsterdam City de koepel is van een aantal ondernemersverenigingen. Hij memoreert het werk aan de Overtoom en later aan de Stadhouderskade, waar erg veel fout is gegaan. Nu worden op de Utrechtsestraat weer dezelfde fouten gemaakt. Hij zou graag zien dat er zodanig geëvalueerd wordt dat fouten voorkomen kunnen worden. Hij vindt dat de aannemer instructies moet krijgen hoe lang het werk mag duren. De planning van de stadsregisseur dient maatgevend te zijn. Hij verzoekt de wethouder onnodige ondernemersverliezen te dekken. Hij vindt ook de overlegstructuur op het werk van de Utrechtsestraat onvoldoende. Dit komt mede omdat er vier projectleiders lopen waardoor er niemand aanspreekbaar is. Hij pleit dus voor een betere aanpak en een vergoeding van de schade.

De heer **KLATSER** vraagt hoe het contact tussen de ondernemers en de projectleiding verloopt. Ook wil hij weten wat de schade is, naast het normale ondernemersrisico.

De heer **VAN BRUGGEN** zegt dat er weliswaar een straatmanager is, maar dat geen enkel signaal van haar lijkt door te dringen bij de projectleiding. De ondernemers hebben aangegeven tot 50% omzetsdaling te hebben.

Mevrouw **BERGERVOET** beaamt dat wegwerkzaamheden oeverloos uitlopen. Er wordt erg gemakkelijk gezegd dat dit hoort bij het ondernemersrisico. In de vorige raadsperiode heeft haar fractie hiertoe een motie ingediend. De aannemer zou dan beboet worden en die boete zou worden uitgekeerd aan de ondernemers. Deze motie heeft het college niet overgenomen. Het water staat veel ondernemers tot de lippen. De ombudsman van Amsterdam heeft aangekondigd dat hij onderzoek gaat doen en met aanbevelingen zal komen. Zij is van mening dat een ruzie tussen de gemeente en de aannemer zeker niet tot het ondernemersrisico gerekend mag worden. Zij wil het standpunt van de wethouder weten en verzoekt hem de ondernemers tegemoet te komen.

De heer **PIEK** zegt dat de woorden van mevrouw Bergervoet hem als muziek in de oren klinken. Op 8 juni heeft zijn fractie in het stadsdeel een motie van die strekking ingediend, die overigens niet door de PvdA gesteund is. De motie was een voorzet om de ondernemers te helpen. Het is stil in de Utrechtsestraat en er is geen enkele garantie op een spoedige afloop. Hij vraagt hoe de gemeente verder kan met een aannemer in wie het vertrouwen weg is. Het werk is weliswaar hervat, maar hij wil weten hoe dit in de praktijk gaat. Hij vraagt de wethouder hoe de ondernemers het beste geholpen zouden kunnen worden.

De heer **MANUEL** zegt de casus anders gelezen te hebben. Bij de Overtoom werd veel te lang doorgemodderd: er werd niet ingegrepen. Daar heeft de gemeente bij de Utrechtsestraat wel een poging toe gedaan door een andere aannemer het werk te laten afmaken. Hier stak de rechter een stokje voor. Hij begrijpt de ingreep van de gemeente en vraagt waarom het kort geding verloren is.

Mevrouw **ALBERTS** is van mening dat de ondernemers hier niet om gevraagd hebben. Zij wil graag inzicht in einde werk en wat het probleem met de aannemer was. De kernvraag is wat haar betreft hoe een aannemer aan de opdracht gehouden kan worden.

De heer **KLATSER** vraagt of er richtlijnen zijn voor wat onder ondernemersrisico valt.

Wethouder **WIEBES** vindt het erg wat er gebeurt, gezien de zevenhonderd jaar ervaring die Amsterdam inmiddels heeft met stadsbruggen. De aannemer is een belangrijke factor en de gemeente heeft duidelijk geprobeerd niet alleen te blaffen, maar

ook te bijten. De rechter heeft Amsterdam vervolgens genuilkorfd. Amsterdam heeft veel te maken met ondernemers die schade lijden door allerhande werkzaamheden. Bij de Noord/Zuidlijn is hiervoor een regime gemaakt met regelrechte nadeelcompensatie. Wat onder het ondernemersrisico valt, is een kwestie van smaak. Maar hij weet uit eigen ervaring als ondernemer hoe erg het is als je dagelijks brood bedreigd wordt zonder daar iets tegen te kunnen doen. Waar hij zich aan stoort is de asymmetrie: ondernemers doen wat ze kunnen om oplossingen te verzinnen en lopen dan tegen een muur van bureaucratie en regels op. Er zijn uiteraard nuttige regels, maar het evenwicht lijkt zoek. Hij zegt toe, samen met zijn collega van Economische Zaken, te zullen kijken of hierin evenwicht te brengen is. De ondernemers zijn nu woedend en ze hebben een punt. Spreker vindt dat bijzondere gevallen altijd bijzonder behandeld moeten worden en er moet dus naar evenwicht gekeken worden. Dit gaat niet alleen om de Noord/Zuidlijn, maar om alle grote projecten. Nadeel is beter te voorkomen dan te compenseren. Er moet nu met de aannemer verder gewerkt worden en Amsterdam let scherp op naleving van wat is afgesproken. Er wordt als het ware gebabysit op de bouwplaats.

De heer **MANUEL** vraagt of het klopt dat de gemeente geen ander wapen heeft om de aannemer te dwingen volgens plan te werken.

Wethouder **WIEBES** beaamt dit. Er is sprake van professionele partijen en goede contracten. Er wordt nu gewerkt aan het verbeteren van de communicatie met de aannemer.

Mevrouw **BARENDREGT** licht de aanleiding tot het kort geding toe. De aannemer presteerde in fase I niet volgens het contract. De rechter vond het besluit niet goed, omdat onvoldoende was aangetoond dat met een andere aannemer sneller gewerkt zou kunnen worden. Er wordt nu strakker aangestuurd, maar veel meer dan het contract en de regelgeving is er niet. Het toezicht is versterkt. De eerste fase zal op 29 september worden opgeleverd. Over fase 2 en 3 vindt overleg plaats, ook met de ondernemersvereniging. Bijvoorbeeld of er in december doorgewerkt moet worden. Naar verwachting is het project in de zomer van 2011 klaar.

De heer **KLATSER** vraagt of de ondernemers ook de vraag krijgen voorgelegd het werk in december stil te leggen waardoor de doorlooptijd langer wordt. Voorts wil hij weten wat mevrouw Barendregt vindt van de communicatie met de ondernemers, gehoord de inspreker.

Mevrouw **BERGERVOET** zegt dat de hamvraag niet beantwoord is: is er nog sprake van ondernemersrisico? Zij vindt dat er nadeelcompensatie moet komen.

De heer **HOEK** zegt begrepen te hebben dat de wethouder er niet van overtuigd is dat hier nadeelcompensatie nodig is. Hij wil weten wanneer de wethouder met het toegezegde stuk komt. Hij hoopt dat dit snel gebeurt omdat er nog geruime tijd in de Utrechtsestraat gewerkt wordt.

De heer **MANUEL** heeft de wethouder horen zeggen dat de gemeente machteloos staat ten opzichte van de aannemer, maar hij vindt dat dit niet hoort voor te komen. Hij vraagt hoe dit in de toekomst te verbeteren valt. Hij kan zich voorstellen dat onder normaal ondernemersrisico hoort dat op gezette tijden de straat vernieuwd wordt. Maar als het zodanig vertraagd wordt, lijkt hem dit geen geval van ondernemersrisico meer. Hij stelt voor over de brug te komen en een voorziening te treffen, vergelijkbaar met die van de Noord/Zuidlijn.

De heer **PIEK** zegt benieuwd te zijn naar de opinie van de wethouder over nadeelcompensatie. Ondernemers willen ondernemen en er is soepelheid nodig. Hij vindt oplevering in 2011 heel laat, gezien de start in september 2009.

Mevrouw **ALBERTS** denkt dat ondernemers veel werk hebben aan het trekken

van de aandacht van publiek als de weg opgebroken is. Zij stelt voor scherper op boeteclausules te gaan zitten. Het kort geding ging over sneller werken, maar zij stelt voor gewoon de boetes in rekening te brengen.

Wethouder **WIEBES** zegt dat er nuance nodig is bij nadeelcompensatie. Verschillende ondernemers hebben verschillende vormen van overlast. Hij kan nog geen termijn noemen voor het nakomen van zijn toezegging om met zijn collega in overleg te treden. Voor de Utrechtsestraat geldt dat hij belooft iets te gaan doen. Hij wil dit jaar alle mogelijkheden kennen en voor de Utrechtsestraat wat geregeld hebben.

De heer **HOEK** verzoekt de commissie over de voortgang te informeren.

Wethouder **WIEBES** zegt dit toe. In de wereld van aanbestedingen komen dit soort problemen veelvuldig voor. Er blijkt nog geen methode te zijn om 'past performances' mee te wegen, maar hij vindt dat die mogelijkheid er zou moeten zijn. Zeker als het werk verknald is. Momenteel vindt overleg plaats met een aanbestedingsspecialist om dit te regelen.

De heer **KLATSER** vraagt naar de communicatie in het project.

Mevrouw **BERGERVOET** vraagt of de wethouder van plan is met het rapport van de ombudsman aan de slag te gaan.

Mevrouw **BARENDREGT** antwoordt dat er binnen het project een omgevingsmanager werkt die aanspreekpunt is voor de ondernemersvereniging. Alles wat gecommuniceerd moet worden, weet de ondernemersvereniging als eerste. Zij vindt dat dit overleg van voldoende kwaliteit is.

De **VOORZITTER** kondigt om 10.45 uur de pauze aan; de raadsleden krijgen stukken uitgereikt.

Schorsing

15.

Brug Hogesluis nr. BD2010-003805

De **VOORZITTER** hervat om 10.55 uur de vergadering.

De heer **MOLENAAR** zegt een heel slecht gevoel te hebben bij het verhaal over de Hogesluis. In november 2009 zou het krediet onvoldoende zijn en moest de Begroting 2010 met 4 miljoen euro opgehoogd worden. In april ontvangt hij een brief dat het krediet onvoldoende is terwijl eind 2009 al bekend was dat het 6 tot 9 miljoen euro duurder zou worden. Hij vraagt hoe de raad op deze manier het bestuur moet controleren. Als hij naar de tijdelijke brug kijkt, vraagt hij zich af of al bekend was dat deze een paar jaar moet blijven liggen. In november heeft hij om een rapportage gevraagd waarom er 4 miljoen euro extra nodig was en die rapportage is er vandaag nog steeds niet. Hij noemt het een wanprestatie van formaat die hij via de wethouder neerlegt bij de verantwoordelijken. Hij wil uitleg waarom de gevraagde rapportage er niet is. In de gisteren ontvangen brief staat niets nieuws. En de variant dat de brug eventueel niet-monumentaal zal worden is een non-variant die ook nog duurder kan worden. Hij zou het college de opdracht willen geven naar derde geldstromen te kijken. Hij stelt voor de tijdelijke brug te laten liggen tot twee derde van het tekort gevonden is. Dan verwacht hij een goed verhaal van het college.

De heer **MANUEL** zegt dat het voor iedereen duidelijk was dat de burg vernieuwd moest worden, gezien het water dat eroverheen gegooid moest worden als het boven de 20 graden was. Het zou 15 miljoen euro kosten en nu is dat 30 miljoen euro geworden. Hij vraagt waarom de gemeentelijke deskundigen dit niet meteen verteld hebben, want hij

kan zich niet voorstellen dat men dit niet wist. Hij vindt dat de raad onnodig in een moeilijk parket is gebracht. Er is wat hem betreft geen sprake van dat er een ander soort brug wordt gebouwd: één Torontobrug noemt hij al erg genoeg. De brug moet in oude staat hersteld worden en hij nodigt het college uit hiervoor de middelen te vinden.

Mevrouw **BERGERVOET** zegt het met de vorige sprekers eens te zijn. De brug is gezichtsbepalend en moet terugkomen. Zij begrijpt niet waarom er zo laat achter gekomen wordt dat de brug in een dermate slechte staat was. Ook wil ze weten in welk stadium Monumentenzorg betrokken is. Ze vraagt hoe het met de samenwerking in de organisatie gesteld is. Zij vindt dat er extra geld gevonden moet worden omdat de brug niet verloren mag gaan.

De heer **PIEK** noemt de honderden jaren ervaring in Amsterdam met het bouwen van bruggen. Hij vraagt hoe diepgravend het onderzoek is geweest. De nieuwbouwvariant blijkt 3 miljoen euro duurder en hij wil weten waarin het verschil zit.

Mevrouw **ALBERTS** vindt dat de tweede variant geen keuze is omdat deze later klaar is en nog duurder zal zijn. Zij vraagt of hier het probleem is dat alles is tegengevallen. Haar bekruipt het gevoel dat de raad er niet alles over te horen heeft gekregen.

De heer **KLATSER** is voor het behoud van de brug. De vraag blijft hoe het zover heeft kunnen komen en hoe dit te voorkomen valt in de toekomst. Hij noemt de kostenoverschrijding absurd. Hij kan zich vinden in het voorstel van de heer Molenaar om de tijdelijke brug wat langer te laten liggen, maar is niet helemaal content met de verkeerssituatie. Er ligt nu weer een brandslang om de tijdelijke brug nat te houden en deze lag gisteren ook nog eens lelijk in de weg.

Wethouder **WIEBES** zegt dat er in feite drie vragen spelen: de kostenverhoging, waarom de raad zo laat geïnformeerd is en hoe het nu verder moet. De tijdelijke brug zet ook uit, vandaar dat het nodig is ook deze nat te houden. In de voorbereiding zijn 21 onderzoeken gehouden, onder meer door externe partijen. Alles is daarbij bekeken, voor zover mogelijk. Er is een restauratieplan opgesteld en dit is met deskundigen besproken, er zijn second opinions gemaakt. Tijdens de sloop bleek een van de pijlers doormidden gebroken te zijn. Dit was niet eerder vast te stellen en levert een factor 2 op wat de kosten betreft. Voor het totale portfolio vindt hij dat er rond de factor 1 gescoord moet worden, anders is een andere risico-inschatting nodig. De vertraging is voortgekomen uit de voortdurende onderzoeken.

Mevrouw **ALBERTS** vraagt bij interruptie of het werk aan deze brug al vergeleken is met andere onderdelen van het portfolio.

Wethouder **WIEBES** zegt dat dit niet het geval is. Er lijkt adequaat vooronderzoek gedaan te zijn, maar het resultaat is onbevredigend. Hij heeft zich laten informeren over de oorzaken van de tegenvallers en nu lijken alle problemen bekend te zijn. Over hoe het verder moet, zit er een groot verschil tussen de monumentale en niet-monumentale optie. De procedures verschillen en er is een kostenverschil. Financiering met externe bronnen is moeilijk: de aanvraag om monumentensubsidie is afgewezen. Om privaat geld te genereren moet er een kasstroom uitkomen en die ziet hij niet.

De heer **MANUEL** doet de suggestie de brug te vernoemen naar bijvoorbeeld Akzo en daar geld voor te vragen.

Wethouder **WIEBES** zegt daar geen significante bedragen van te verwachten. Hij moet er dus het geld voor vinden.

De heer **MOLENAAR** vraagt of bij reconstructie nog steeds gesproken kan worden van een monumentale brug.

Wethouder **WIEBES** zegt dat dit het geval is. Er is een optie voor een retro namaakbrug die niet van echt te onderscheiden is. Maar dat gaat niet gebeuren.

De heer **MOLENAAR** blijft erbij dat er na 21 onderzoeken en een verdubbeling van het budget sprake is van een wanprestatie. Hij wijst erop dat Amsterdam financieel aan de grond zit. Hij denkt dat derde geldstromen in dit geval echt nodig zijn. Het voorstel om naar het risico in het hele portfolio te kijken ondersteunt hij. Maar hij wil ook nog antwoord op zijn vraag over het uitblijven van de rapportage die in november is beloofd. Hij wenst dit als commissie op papier te hebben.

De heer **KLATSER** vraagt of het om feitelijk of optisch monumentaal zal gaan. Als het goedkoper is, kan hij leven met een optisch monumentale brug.

De heer **MANUEL** wil verduidelijking over de monumentale status. Hij kan zich voorstellen dat de fundering met pijlers modern gebouwd wordt, dus met verbeterde technieken. En dat vervolgens de versierselen teruggeplaatst worden. Hij denkt dat dit als tussenvariant denkbaar is. Over de risico's in het portfolio vraagt hij welke factor de wethouder wel acceptabel zou vinden als het om overschrijdingen gaat.

Wethouder **WIEBES** zegt dat serieus is gekeken naar een monumentaal uitzijnde brug, gebouwd met de nieuwste technieken. Maar dit is nauwelijks goedkoper. Hij is voornemens een statistische analyse te laten doen naar de overschrijdingen. Wat betreft de term wanprestatie vindt hij dat die op zijn plaats zou zijn als er geen vooronderzoeken gedaan zouden zijn en er toch uitgelopen was. Hij gaat op zoek naar dekking.

De **VOORZITTER** vertelt de commissieleden de resterende spreektijden.

De heer **MANUEL** verzoekt de spreektijd van afwezige fracties onder de aanwezige fracties te verdelen.

De **VOORZITTER** zegt dat dit altijd lastige discussies zijn en verzoekt de bewaking van de spreektijden aan hem over te laten.

16.

Advies raad inzake ontwerp PvE concessie Waterland 2011 nr. BD2010-003869

Mevrouw **ALBERTS** vindt het niet handig dat het stuk al elders besproken is. Zij zou aan de voorgelegde punten graag het volgende willen toevoegen. Het minimale eisenpakket dat gegund is in de Gooi- en Vechtstreek heeft geleid tot 10% minder ritten. Dit blijkt de vrijheid te zijn van degene met de concessie. Zij stelt voor een hoger minimumniveau op te nemen om dit te voorkomen. Zij is het eens met het gestelde over de MRA-lijnen die de fijnmazigheid bedreigen. Scholierenlijnen mogen niet de dupe worden. Er worden hoge eisen gesteld aan het materieel, waardoor de vervoerder blijft zitten met bruikbare bussen. De concessie geeft aan dat bussen beneden een bepaalde leeftijd moeten zijn. Zij stelt voor de leeftijd op veertien in plaats van twaalf jaar te zetten waardoor het parallel loopt met de concessietermijn. Zij stelt voor een maximumtarief voor kaartjes in de bus te hanteren: Arriva rekent tot 500% hogere prijzen ten opzichte van het strippentijdperk. Ook dit moet dus in het eisenpakket. Zij heeft zorg om de lijnen 105 en 109. Zij wil liever een van de twee eindhaltes verleggen om de buurt te blijven voorzien van busvervoer.

Mevrouw **BERGERVOET** vindt de zienswijze in de brief prima. De PvdA wil graag weten hoe het in Amsterdam-Noord uitpakt met de beide buslijnen en verzoekt dit in de nota van beantwoording mee te nemen.

Wethouder **WIEBES** zegt de gestelde vragen schriftelijk te zullen beantwoorden.

De **VOORZITTER** concludeert dat het stuk naar de raad kan.

17.

Beschikbaar stellen uitvoeringskrediet langzaamverkeerspassage nr. BD2009-008585

De **VOORZITTER** nodigt de inspreker uit het woord te doen.

De heer **DE WITH** werkt voor de Fietsersbond, afdeling Amsterdam. Hij noemt Amsterdam een fijne stad om in te fietsen en zegt dat fietsen goed voor de stad is. Het grootste probleem op dit gebied zijn de brommers en scooters. Die mogen deels gebruikmaken van fietspaden en doen het daarnaast illegaal. Dit probleem wordt actueel bij de langzaamverkeerspassage door het Centraal Station. Hij wil zijn zorgen met de commissie delen. Hij verzoekt geen brommers toe te staan en hierop ook toe te zien en te handhaven. Hiervoor zijn tegenwoordig elektronische hulpmiddelen ter beschikking. In een dergelijke situatie dienen brommers gezien te worden als snelverkeer. En ook heeft brommerverkeer grote gevolgen voor het klimaat in de tunnels.

De heer **MANUEL** vraagt of de heer De With ervaring heeft met elektronisch toezicht in dezen.

De heer **DE WITH** antwoordt dat in een fietstunnel in Apeldoorn sprake is van een soort flitspaal die reageert op bromfietsgeluid en de kentekens fotografeert.

De heer **VAN BRUGGEN** wil nogmaals inspreken, maar nu namens een bedrijf dat begaan is met de toegankelijkheid van Amsterdam. Hij ziet dat de fracties streven naar een autoluwe binnenstad en dat auto's onder de grond moeten. Dit betekent in zijn visie dat parkeergarages dan optimaal gebruikt moeten kunnen worden. Hij denkt dat de nieuwe fietstunnel hieraan kan bijdragen. Er zijn veel auto's op de Ibisweg die bij brug 13 de centrale parkeergarage induiken. Maar brug 13 is ook het fietspad naar de passage. Hij verwacht dat dit conflicten zal opleveren. Hij pleit voor een begaanbare binnenstad voor fietsen die zo veel mogelijk autoluw is door een onbelemmerd gebruik van de parkeergarages.

De heer **MOLENAAR** is blij met de exclusiviteit van de tunnel voor voetgangers en fietsers. Hij vindt het jammer dat ProRail niets in de vides ziet omdat die voor extra kwaliteit zorgen.

De heer **PIEK** is van mening dat de brommer het alternatief voor de auto is. Handhaving lijkt hem lastig. Hij vraagt waarom de passage niet geopend kan zijn voor brommers. Hij vraagt aandacht voor het probleem dat de laatste inspreker naar voren heeft gebracht.

Mevrouw **BERGERVOET** zegt dat de PvdA het eens is met de raadsvoordracht. Zij deelt de zorgen van de Fietsersbond maar zij acht dit een oplosbaar probleem. De voordracht moet worden vastgesteld om de geldstromen vast te houden.

De **VOORZITTER** concludeert dat het advies naar de raad kan.

12.

Verslag eerste en tweede halfjaar 2009 + Jaarrekening 2009 Schadebureau Noord/Zuidlijn nr. BD2010-003666

en

13.

Vaststelling Verordening tegemoetkoming bouwactiviteiten Noord/Zuidlijn nr. BD2010-000959

De **VOORZITTER** zegt dat bespreking van beide agendapunten plaatsvindt, inclusief de notitie die in de pauze is uitgedeeld, exclusief hoofdstuk 5 en bijlage 3.

De heer **VAN 'T WOUT** vindt het puzzelen wat er wel en niet kabinet is. Het is voor hem een nieuw dossier. Hij heeft daar vat op gekregen dankzij de presentatie van Policy Research, die een second opinion heeft uitgevoerd op Q4 2009. Daaruit is gebleken dat er een goede opschoonoperatie heeft plaatsgevonden, zeker in het licht van de jaarrekening, de commissie-Veerman en de organisatie van de Noord/Zuidlijn. Dankzij Policy Research is er nu een lijst met vragen, vooral van technische aard. Hij verzoekt de wethouder de daarin gestelde vragen te beantwoorden.

De heer **KLATSER** zou graag het stuk van Policy Research ontkabinet willen zien.

De **VOORZITTER** antwoordt dat dit aan het presidium voorgelegd zal worden.

De heer **SANCISI** zegt zich aan te sluiten bij het verzoek van de VVD. De manier van behandelen van dit onderwerp is hem bevallen; hij zou dit graag altijd zo zien. Dus met een bespreking vooraf, waarin een deskundige zijn second opinion toelicht. Het heeft hem veel inzicht opgeleverd.

Mevrouw **BERGERVOET** ondersteunt het verzoek van de heer Van 't Wout. Het inzetten van experts om de raad te helpen zich voor te bereiden is haar goed bevallen. Haar fractie heeft op 17 februari een motie ingediend over nadeelcompensatie voor ondernemers langs de Noord/Zuidlijn. Deze moet voor een grotere groep beschikbaar komen en dat past ook in de visie van de commissie-Veerman. Deze dient ook beschikbaar te zijn voor ondernemers die zich na 2002 hebben gevestigd en bij overdracht van een zaak. Zij is teleurgesteld omdat er met de motie niets gebeurd is. De voorschotregeling is niet in werking terwijl die raadsbreed aangenomen is. Zij verzoekt het nu snel te gaan uitvoeren en ook de regeling te verbreden. Voorts vindt zij dat de Vijzelgracht voor een economisch actieplan in aanmerking komt. Zij verzoekt dit op te pakken in samenwerking met de wethouder Economische Zaken. Zij hoopt dat er geen motie nodig is om nakoming van de vorige motie af te dwingen.

Wethouder **WIEBES** zegt dat hij de brief van Policy Research moet kennen om deze te kunnen beantwoorden.

De **VOORZITTER** zegt dat gezien het nieuwe regime dat de wethouder heeft voorgesteld, er geen beletsel is het stuk toe te sturen. Het stuk ligt ook ter inzage.

Wethouder **WIEBES** merkt voorts op dat de nadeelcompensatie opgerekt is. Voorschotten zijn niet nodig omdat de regeling gewoon wordt uitgevoerd. Hij concludeert dat de motie in dezen is nagekomen en dat ermee gewerkt wordt. In het najaar zal de tegemoetkomingsregeling verruimd worden.

Mevrouw **BERGERVOET** zegt over andere informatie te beschikken.

De heer **VAN VELZEN** zegt dat er ook een regeling is bij overdracht van een bedrijf. Eind van dit jaar zal een herziene regeling geagendeerd worden.

Mevrouw **BERGERVOET** zegt hier zo nodig op terug te zullen komen.

Wethouder **WIEBES** zegt toe dat er een plan komt voor de Vijzelgracht waarin ruimte wordt gegeven aan ondernemerschap.

De **VOORZITTER** vraagt of de openbare bespreking voldoende is geweest. Als dit het geval is, vraagt hij of er behoefte is aan besloten overleg.

De heer **KLATSER** vraagt wanneer er gesproken gaat worden over het kabinetsregime.

De **VOORZITTER** concludeert dat de bespreking van de agendapunten gereed is. Hij stelt voor nu geen knopen door te hakken over kabinet en vertrouwelijkheid. Er komt een argumentatie voor die even goed besproken moet worden. Tot dat moment zal de huidige lijn aangehouden worden en dat betekent dat de leden hoofdstuk 5 en bijlage 3 na afloop van de vergadering dienen in te leveren. In de volgende commissie zal er een notitie liggen over informatievoorziening. Hij dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit de vergadering om 12.05 uur.